Q. D. B. V.

EXERCITATIO HISTORICA, DE ECCARDO I. MISNIAE MARCHIONE JENAE ANNO cIↄ II. SEPVLTO,

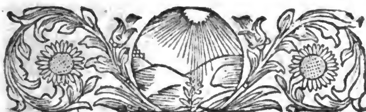
PRÆSIDE

CASPARO SAGITTARIO,
S. S. THEOLOG. DOCT. EJVSDEMQVE
HISTORIAR. PROFESS. PVBL.

RESPONDENTE
JO. ADOLPHO NICOLAI,
DRESDENSI.

JENÆ.
Halæ Magd. Litteris JO. CHRISTIANI HENDELII, Acad. Typ.
RECVSA ANNO M DCC XXI.

SECTIO I.

Magnam varietatem in ſcriptione nominis ECCARDI deprehendimus: nec minima apparet in ejusdem originibus. Id certum, non alii, quam linguæ Germanicæ natales ſuos tranſcribere.

§. I.

Ira eſt varietas in ſcriptione nominis ECCARDI. Imago Numburgenſis, quam repræſentat Albinus in calce Commentarii *Rerum Miſnicarum* præfert ECHARTUS. Privilegium Ms. Cunradi II. Imp. ſuper *Translatione Epiſcopatus in Numburg, & traditione Balchſtet*, habet EKKARTUS. Gregorii Pontificis Bulla Ms. *ſuper Translatione Sedis Epiſcopalis de Ciza Numburgum verſus*, ECKARDUS, Johannis Papæ *Confirmatio* Ms. *Translationis Epiſcopatus Cizenſis in Numb.* item Ditmarus Merspurgenſis Epiſcopus in *Chronico* ſcribunt EKKIHARDUS. Literæ Ms. Theodorici Epiſcopi Numburg. *de Fundatoribus Eccleſiæ cathedralis Numburgenſis* afferunt ECKEHARDUS. Mortuologium Eccleſiæ Numburgenſis, cujus fragmenta poſſidet Vir Reverendus & Cl. M. Johannes Zaderus, Cathedralis Eccleſiæ Numburg. Paſtor, exhibet HECHARDUS: Reperiuntur porro ECCARTUS, ECKARTUS, EGKHARDUS, EGGEHARDUS, EGKHICARDUS, ECHARDUS. In laudata Gregorii P. Bulla, quia etiam WICHARDI Ducis fit mentio, eidemque HERMANNUS & ECKARDUS hæredes aſſignantur, non improbabilis conjectura eſt M. Zaderi, haud alium eſſe, quàm ECCARDUM I. quippe quem & HERMANNUM & ECCARDUM II. genuiſſe conſtet. Niſi forte error ſit librarii: quod non negat Zaderus.

A §. II.

§. II. ECCARDI nomen Germanicæ originis esse, nemo, quod equidem scio, dubitat; eoque pertinet B. Lutheri observatio, (si is est scriptor non inelegantis libelli, cujus titulus: *Aliquot Nomina propria Germanorum ad priscam Etymologiam restituta*) *Nomina in* Hart *sunt germanica.* Speciatim autem de voce ECCARDI ibidem hæc reperias: *Eckardus,* Eckart. *Sed mea imaginatione* Hegerat/ *ab* Hegen/ *ut supra, Servans, custodiens prudenter & consulte. Et ille Odoacer ab Italis dictus* Hettheger *est. Quia* ott/ *seu* ot/ *ut diximus, Hatto, Hetto: Sic* Hettgeher *est pater custodiens, servans, tuens. Hinc* Eck/ Wolffseck, *rectius* Hege, *Hegio,* Hülffshege/ *custodia salutis, salus custodiæ. Vel si a fortuna* Rat/ *dici voles, erit* Hegerat, *servans parta, quia* Rat & Unrat *Germanice dicitur, quando res bene & male curantur; quasi per hoc bene vel male rei familiari consulatur. Sed prior Etymologia melior est.* Integrum hunc locum, ut pleraque alia libelli transtulit in *Lexicon* suum *Philosophicum* Rodolphus Goclenius: nec memini laudare per quem profecerit. Quisquis jam auctor sit illius commentatiunculæ, putat sane ECCARDUM significare *hominem sua prudenter & consulte servantem*; dum scilicet ab Hegen (quæ vox Saxonibus meis per familiaris est) & Rat/ descenderet. At proximius scopum videntur ferire, qui ab Eck/ *angulus* & hart derivant: ut ECCARDUS vel ECCARTUS designet robur seu constantiam lapidi angulari respondentem. Quod ad posteriorem syllabam, id agnoscit Bodinus in *Methodo Histor.* scribens: *Hard quoque Celticum est, quod Germanis robustum significat, nobis audacem, adjecta vocali, quam è fine dictionum Germani sæpius eximunt.* De toto nomine Johannes Aventinus in *Nomenclatum quorundam propriorum Germanorum nominum* Annalibus Bojorum præfixa: *Eck, Egk, cornu est, angulusque. Inde Eckhard, sive Egkhard, constans ut angulus & sustentans. Egardus & Eckardus est, quod sonantius est, Eckhardus sive Ecardus.*

SECTIO II.

In Marchionibus Misniæ duo ECCARDI clarent, Pater, & Filius: quos multi recentiorum non modo inter se, sed etiam cum alio ECCARDO, ut & Ecberto Saxoniæ Marchionibus perperam commiscent.

§. I.

§ I.

ECCARDORUM in Historia Misnica seculi X. ac XI. frequens mentio. Et ECCARDUM quidem II. primi fuisse filium, infra demonstrabitur. Jam facili errore, quod primo tribuendum, alteri adscriptum; quodque à filio præstitum, in Patrem collatum. Specimen ejus rei inferius dabimus de Translatione Episcopatus Ciza Numburgum versus: quod procul dubio auspicii filii gestum, utut Parens apud plerosque novitios eo nomine celebretur.

§. II. Præterea ECCARDUS noster confunditur cum alio Eccardo, Saxoniæ Marchione, Ottonis Sveviæ ac Carinthiæ Ducis filio. Quis tamen ille fuerit Eccardus, nondum habeo ex veteribus satis exploratum. Nam quod juniores tradunt, eum à Bernhardo & Lothario Saxoniæ Ducibus ob rebellionem contra Henricum II. fuisse interemtum, in eo partim nostri ECCARDI, partim Ecberti historia (qua de mox dicemus) commiscetur.

§. III. ECCARDI & ECBERTI historias à Krantzio, Brotufio, & aliis recentioribus, imo & ab antiquiorum nonnullis confundi, non est mirum: cum uterque Henrico Germaniæ Regi rebellarit, uterque rebellionem interitu suo expiarit. Attamen non idem est Henricus, quem Eccardus, quemque Ecbertus aggressi. Noster Henricum II. petiit, Henricum IV. Ecbertus. Jam hujus cædes prope in finem incidit seculi XI. cum Eccardus noster sub ejusdem seculi exordium occubuerit. Præterea Eccardus Poledæ invenit vitæ terminum; Ecbertus in molendino Eisenbüttel sublatus est. Denique Eccardus Misniæ, Ecbertus Saxoniæ fuit Marchio.

§. IV. Id ut pateat clarius, de ECBERTI cæde adscribemus nonnulla testimonia, Chronicon Stederburgense à Meibomio editum, tribus verbis: ad annum MXCI. *Ecbertus Marchio occisus est.* Paulo plenius Sigebertus Gemblacensis ad annum MXC. *In Saxonia Egbertus Comes, dum fideles Imperatoris bello insequitur, & ipse perimitur.* Chronica Augustensis in Tomo Scriptor. German. Marquardi Freheri ad eundem annum: *Egbertus Marchio seditione perdurans ex insidiis interimitur.* Albertus Stadensis ad dictum annum; *Ekbertus a quibusdam Imperatoris*

toris fidelibus in quodam molendino pausandi gratia deprehensus turpiter occiditur. Bertoldus Constantinensis Appendice ad Hermannum Contractum: *Eggebertus Marchio de Saxonia in causa S. Petri strenuus* (Pontificiis scilicet partibus contra Henricum Cæsarem erat addictus) *dolo cujusdam Abbatissæ de Quintileninburc, sororis inquam Henrici Regis, (ut ajunt) per insidias occiditur.* Erphesfordensis Monachus Additionibus ad Lambertum Schafnaburgensem anno MLXXXIX. *Eckibertus Marchio juxta aquam quæ dicitur Selicha, in molendino quodam miserabiliter interfectus occubuit.* Auctor Chronici Bigaugiensis: *Ecbertus Marchio Brunsuicensis, æmulus Wicperti fuit: qui tandem in molendino suo, post bella inter ipsos, turpiter occubuit.* Auctor de Landgraviis Thuringiæ cap. XVI. *Eckenbertus filius Teticonis, Marchionis de Landsberg, fundator Ecclesiæ S. Georgii in Nuenburg, & castri Erckenspurg, in quodam molendino turpiter occiditur.* Ceterum quod hic Auctor Ecbertum Marchionem fundatorem facit Numburgensis Ecclesiæ ad S. Georgium: id dubio non caret: ceu infra docebitur. Et si per *Erckenspurgum* intelligit castrum *Eccardsberge*, nequaquam id ad hunc Ecbertum, sed ad Eccardum, sive is primus, seu secundus fuerit, pertinet. Krantzius Saxon. lib. V. cap. XII. *Egbertus Comes in molendino quiescens à supervenientis Imperatoris militibus opprimitur: sive, ut ab aliis traditur (quod supra significavimus) à sicariis.* Significaverat autem Krantzius lib. IV. Saxon. cap. XLIV. his verbis: *Hic erat exitus, ut vir fortis, qui per arma difficulter vinci potuit, per insidias opprimeretur. Nam ferunt Henricum conduxisse in illum sicarios, qui se in illius insinuarent familiam: acceptoque tempore, cum in molendino Eisenbüttel quiesceret, ab illis obtruncatur.*

SECTIO III.

ECCARDUS Patrem habuit Guntherum, in australi Thuringia inclyti nominis Comitem fratres autem Guncelinum & Brunonem.

§. I.

ECCARDI Patrem Ditmarus diserte vocat GUNTHERUM. Hujus auctoritas tanti nobis est, ut omnes rejiciamus aliter sentientes. Non igitur satisfacit Fabricius, *Ottonem*; non Wolfgangus Heiderus, *Ludolphum Ottonis M. nepotem, Brunonis*

nis Pontificis fratrem; Anonymus Auctor *Chronic. Sereniss. Ducum Brunsuicensium* à Cl. Madero editus, *Ekkehardum* substituentes. Cur autem Fabricius *Origin. Saxon. lib. IV.* etiam Ditmari testimonium vellicet, causæ nihil video, cum temporibus illis viventi ac scribenti, atque etiam ex illustri prosapia ducenti genus, optime de Eccardi natalibus constare potuerit. Rectius igitur Auctor Chronici Montis Sereni ad ann. MCLXXI. Ekkehardum *filium Guntharii Marchionis de Thuringia* vocat.

§. II. Floruit autem hic GUNTHERUS in Australi Thuringia, teste Ditmaro lib. IV. sic scribente: *Ekkihardus ex nobilissimis Turingiæ australis natalibus hujus genealogiæ ortum ducens.* Quo ipso respicit ad pervulgatam illo ævo Thuringiæ in *Australem & Septentrionalem* divisionem. Et istius quidem etiam Ditmarus lib. VI. meminit, de Wigberto antecessore suo scribens: *Hic ex optimis Turingiæ australis parentibus originem sumsit*: hujus autem loco ex lib. IV. jam laudato, Lutharium *ex clara Turingiæ septentrionalis prosapia editum* commemorans. Illa Thuringiæ pars germanice Sud Thüringen/ hæc Nort Thüringen dicebatur. Et in vetustis monimentis reperias *Pagum Suthuringen, & parum Nortthuringowe*: quam in rem merentur legi lectissimæ observationes Henrici Meibomii *de utriusque Saxoniæ & vicinarum regionum quarundam Pagis.*

§. III. Videtur quibusdam Thuringia Australis non alia esse provincia, quam quæ *Osterlandia* vocabatur: quam in sententiam inclinat Petrus Albinus *Commentar. Rer. Misnicar. tit. X.* Et hinc Dresserum quoque Guntherum nuncupare puto *Comitem Ostlandiæ.* Bene, an secus id fiat, nunc non disputo.

§. IV. An ad majores Guntheri inoffenso pede liceat pergere, ambigo. Ab Albino tamen, Reusnero, ac nonnullis aliis Gunthero parens datur Bruno, frater Ridagus: quos per Fridericum avum, Ditgremum proavum ex Witikindea familia deducunt. Schema lineæ rectæ pro illorum sententia (à qua abit Reineccius, Guntheri patrem non Brunonem, sed Fridericum faciens) exhibemus.

WITIKINDUS I.

WITIKINDUS II.

DITGREMUS

FRIDERICUS

BRUNO

RIDAGUS	GUNTHERUS
CAROLUS	ECCARDUS I.

Attamen quia Witikindeæ genealogiæ conditores miris inter ſe diſcrepant modis, nunc huc nunc illuc incertis conjecturis pulſi fluctantes; naviculam noſtram his incertis non eſt immittere animus, ſed in Gunthero Eccardi patre hoc tempore acquieſcemus.

§. V. Fratrem Eccardo fuiſſe *Guncelinum*, colligere eſt ex Ditmari libro VI. ubi poſtquam damna Hermanno Eccardi I filio illata recenſuerat, ſubjungit: *Inſuper quicquid incommoditatis prædicto Comiti* (Hermanno) *quia ſemper patrui in fratrum filios ſeveri facere potuit, id nullatenus diſtulit.*

§. VI Jam de altero fratrum *Brunone* nihil dubitandum; quandoquidem Ditmarus diſerte illum nominet. Verba hæc ſunt: *Interea prædictam urbem* (Miſniam) *Bruno Comes, frater Guncelini, ordine vicis ſuæ cuſtodiebat.*

§. VII Erneſtus *Brotuſius Merſpurgenſis Chronici lib. II. cap. II. & V.* præter Eccardum noſtrum Gunthero aſſignat filios tres *Eſiconem, Bionem* & *Bernwardum*. Sed merito notatur ab Albino, quod Guncelinum & Brunonem omiſerit. Imo vero dubites, an liquido comprobari queat, trigam illam fratrum ad Guntherum pertinere. Nam etſi alicubi Ditmarus Eccardo illos jungit, non tamen exinde fraternam conjunctionem colligas.

SE-

SECTIO IV.

ECCARDUS adolevit spe & fama indolis præclaræ, bellicisque studiis sub Patre assvefactus Ottoni II. Cæsari strenue militavit.

Ditmarus lib. IV. *Ekkihardus post multas bellorum asperitates, quas cum Patre suo Gunthero pro honore suo diu suspenso perpessus est, ad gratiam Imperatoris II. Ottonis ad patriam honorifice cum remearet &c.* Diligentiam aliorum scriptorum hic merito desideramus, quæ in bellis Ottonis II. tam fortium virorum operam transmisit. Quid autem hoc loco velit Ditmarus, Eccardi Patrem ab honore suo diu suspensum affirmans, non temere ausim definire. Reinerus Reineccius in *Expositione de primis Misniæ Marchionibus*, non male ita explicat: *Gratiam ex meritis dignam non colligit: quippe qui à dignitatibus aliquamdiu exclusus fuerit.*

SECTIO V.

Ubi rebus humanis excessit Otto II. ejusdem filio Ottoni III. contra Henricum Bojariæ Ducem regno inhiantem favebat.

ID colligo ex verbis Ditmari lib. IV. quæ subjungo. *Multi ex his fidem violare ob timorem Domini non præsumentes paululum evaserunt, & ad civitatem Hesseburg, quo consocii eorum adversus Ducem jam palam conspirantes conveniebant, festinavere: Quorum hæc sunt nomina. Ex oriente hi Comites cum Bernhardo Duce & Thiedrico Marchione EKKIHARD, Bio, Esico, Bernwardus Comes & clericus. Sifrith ejusque filius Fridericus & Ciazo confratres.*

SECTIO VI.

Postea cum Miseco Polonus & Boleslaus Boiemus inter se discordarent, Theophaniæ Augustæ Ottonis III. matris jussu, Miseconi inter alios missus est auxilio. Quod vero imparem se virtuti auxiliarium sentiret Boleslaus, pacem simulans impetrat, ut Principes, dimisso exercitu, cum ipso ad Miseconem ablata repetituri proficiscerentur. Magno per hanc perfidiam obnoxii reddebantur discrimini, ex quibus tamen fortuna comite emerserunt.

Dit-

Ditmarus lib. IV. *Eo tempore Miseco & Bolitzlaus inter se dissonantes multum sibi invicem nocuerunt. Miseco prædicta Imperatricis adjutorium postulat. Quæ cum tunc in Magdeburg fuisset, Gisilerum ejusdem Archiepiscopum, Comitesque hos EKKIHARDUM & Esiconem, Binizonem cum patre meo, & ejus æquivoco Brunone, Deudone, ceterisque compluribus eo misit.—Bolizlavus cum suis venit turmatim III. Id. Julii, & utrinque nuncii mittuntur, & ex parte Bolizlai quidam miles, Flopan nomine, ad perspiciendum agmen nostrorum accessit, & reversus inde interrogatur a Domino, qualis esset exercitus hic, si cum eodem posset pugnare, an non.—A quo sic ei redictum: Exercitus hic quantitate parvus, qualitate optimus, & omnis est ferreus, pugnare cum eo tibi potis est: Sed si tibi victoria hodie evenit, sic prosterueris, ut fugiendo Misconem inimicum, tunc continuo persequentem, vix aut nequaquam evadas, & Saxones tibi hostes in perpetuum acquiras? si autem victus fueris, finis est de temet ipso & de omni regno ad te pertinenti: non enim remanet spes ulla resistendi inimico te undique secus vallanti. Talibus alloquiis furor illius sedatur, & pace facta, Principes nostros alloquitur, ut qui contra eum huc venirent, cum eo ad Misconem pergere & in restituendis suimet rebus se apud Misconem adjuvare voluissent. Hoc laudabant nostri, & Gisilerus Archipræsul cum EKKIHARDO, Esicone & Binizone Comitibus proficiscebatur cum eo, ceteris omnibus domum cum pace revertentibus. Venit Bolitzlavus cum nostris ad Oderam, ad Mesiconem nuntius mittitur, qui diceret, se in potestate sua auxiliatores suos habere, si regnum sibi ablatum redderet, hos incolumes abire permitteret; sin autem, omnes perderet. Sed Miseco hic talibus respondit: Si voluisset Rex, suos acquireret salvos, aut ulcisci perditos faceret, & si hoc non fieret, quod propter eos nihil omnino perdere voluisset. Hoc Bolizlavus ut accepit, salvis omnibus nostris, quæcunque potuit, ex locis circumjacentibus prædatur ac incendit.*

SECTIO VII.

Porro cum Brandenburgum nuper amissum repeterent Luitici Slavi, contra eos quoque ab Ottone III. missus est ECCARDUS.

Ditmarus L. IV. *Quia superius destructionem Brandenburgensis Ecclesiæ dixi, nunc qualiter ad tempus præfato subderetur Regi, brevi explicabo. Fuit in nostra vicinitate quidam miles inclytus Kiza nomine,*

ne, qui à Marchione Thiedrico, aliter quam sibi placeret, habitus est. Ob hoc, & quia facultas sua nequaquam impietati suppeteret, ad hostes perrexit nostros, qui in omnibus sibi nimis fidelem cognoscentes supra memoratam urbem nobis satius ad nocendum eidem commiserunt. Hic postea nostris delinitus blanditiis, eam regia potestati cum semet ipso tradidit. Unde Luitici nimio furore succensi, eum cum omnibus quas habebant catervis, illico petebant. Interea Rex in Magdeburg fuit, & cum hoc comperiret, quos ibi tunc habebat, celeriter eo misit EKKEHARDUM Marchionem, & tres avunculos meos, Henricum, Udonem Sigfridum cum Friderico Comite Palatino, & patruo meo.

SECTIO VIII.

Otto III. ECCARDI fide ac virtute motus, à morte Ridagi Marchionis, excluso ejusdem filio Carolo, Marchiam Misnensem confert ECCARDO; quæ forte tum hæreditarium jus ac honorem beneficiaria successione innixum adepta est.

§. I.

A Morte Ridagi ECCARDUM accepisse Marchiam Misnensem certum, ac confirmat Ditmarus lib. IV. *Post mortem*, inquiens, *Ridagi Marchionis inclyto Ekkihardo succedente.*

§. II. Jam scire multum referret, quo anno decesserit Ridagus. Nam ex eo esset judicare, an ECCARDUS ab Ottone II. an filio ejus Ottone III. Marchiam Misnensem impetrasset. Apud Ditmarum nihil reperio, quod huic scrupulo eximendo sufficiat: nec in proximæ ætatis Scriptoribus certi quidquam apparet. Vetus tamen Chronicon Saxonicum Albino laudatum fato Ridagi assignat annum DCCCCLXXXVI. Huic igitur si habenda fides, necessum est Ottonem III. Eccardo contulisse Marchiam: quandoquidem Otto II. triennio ante vitam finiverit. Huc accedit, quod Ditmarus in gestis Ottonis II. & sub initia Ottonis III. Eccardo tantum *Comitis* titulum tribuat, postea autem *Marchionem* quoque nuncupet. Quid enim clarius his verbis? *Et ad ultimum erumpens per fideles internuncios EKKIHARDO, tunc Marchioni desiderrium diu latens aperuit.* Quo ipso videtur significare

ficare; tum quando uxorem duceret ECCARDUS(quod factum sub Ottone II.) nondum fuisse Marchionem: at cum Luidgerdam primogenitam nubilem LutharioComiti conjugem pro Wirinhario filio expetenti pacisceretur, jam Marchionatum impetrasse. Præterea Ottoni III. malim hoc adscribere: inprimis quia Ditmarus testatur, Eccardum *Ottoni III. multum placuisse, & apud eundem inter alios Primates multum valuisse:* Item: *apud eum inter præcipuos habitum.* Interim vix ante annum DCCCCXCIV. Eccardus, Marchio fuit creatus. Nam in Archivo Numburg. Diploma asservatur Ottonis III. anno DCCCCXCIII. datum, quo Eccardus non Marchio, sed Comes appellatur. Verba Diplomatis huc spectantia adscribo: *Otto Rex ob petitionem & interventum Wiligisi Moguntinæ Sedis Archiepiscopi--- nec non Bernhardi Ducis--- dedi sex mansos regales in villa Holtzhusen dicta sitos, & in Comitatu Ekkihardi Comitis in Thuringia.* Aut ergo fallit nos Chronicon Saxonicum, aut Marchiones etiam Comites fuere dicti. Hoc quidem Scriptoribus aliis non adeo est insolens: at de Diplomatibus adhuc dubito. Posses tamen dicere, Eccardi unicum tantum titulum exprimi, Thuringiacum videlicet, quod ad eundem pertineret donativum. Nam per Thuringiam quoque Eccardum valuisse sect. XIII. monstrabimus.

§. III. Exclusus autem à successione paterna fuit Carolus, idque per accusatorum calumniam. Sinisteriorem fortunam is tamen æquo tulit animo, ac anno demum MXIV. XXVI. Februarii obiit. Auctor iterum est Ditmarus lib. VII. scribens: *Eodem anno IV. Calend. Martii, obiit Carolus Comes Rigdagi Marchionis filius, qui omne suimet beneficium injuste accusantium turgida inflatione & nulla sua culpa prius perdidit, & illatum facinus æquanimiter portavit.* Huc spectat sequens distichon Petri Albini in Carolum:

Exclusit Carolum scelerata calumnia regno,
Hanc sortem placide mens generosa tulit.

Et alterum in ECCARDUM I.

Neglecto Carolo me prætulit Otto secundus
Præfectum terris Misnia terra tuis;

Otto.

Ottoni II. id tribuit Albinus, cum multis aliis: & in his Peucero *Chronici Carionis lib. IV. Ridacus*, inquit ille, *ægre Misniam defendit contra Bojemos. Hujus filio Carolo excluso Otto II. provinciam tuendam commisit Echardo filio Guntheri Comitis, in ea parte Misnai, quæ peculiariter Orientalis regio vocata est.*

§. IV. Quod autem Marchia Misnensis jam sub ECCARDO facta sit hæreditaria, colligi videtur ex Ditmaro, qui libro V. laudibus Eccardi computat, quod *maximam partem beneficii in proprietatem acquisiverit.* Verba integra sic habent: *Hujus* (Eccardi) *vitæ cursum quam probabiliter egit, hoc etiam testificatur, quod apud Dominum sumet beneficii maximam partem acquisivit in proprietatem.* Unde & apud Reineccium Expositione *de Marchionibus Misniæ* legas: *Bona quæ possideret deditia: hæreditaria impetrat.* Marchiam quidem non expressit Ditmarus: putaverim tamen ex dictis posse exsculpi. Per *Dominum* autem Ottonem III. intelligendum ex jam propositis liquet & recte id affirmat Dresserus *Isagog. Histor. millenar. VI. part. II.* quamvis plerique alii in Patrem inclinent. Unde Reineccius libello *de Misniensium origine & adventu in eas terras* scribit: *Unicum hoc de Marchionibus silentio prætereundum non est: ex ipsis ECHARDUM principio ab Ottone II. Imp. Misniam hæreditarie possedisse, postquam Bohemos, qui eam occuparant, inde ejecit.* Ceterum de Bojemis Misniam relinquere compulsis proxima sectione agemus.

SECTIO IX.

Ea re quasi materiam uberiorem exercendæ virtutis sibi oblatam ratus, mox Boleslaum Bojemum Misena cedentem sibi militare compellit. Inde finitimos Milzenos adoritur atque edomat: denique cum Boleslao Polono fœdus & amicitiam conjungit.

§. I.

TRia præsenti sectione complectimur: primo Boleslai Bojemi ex Misnensi urbe ejectionem; deinde Milzenorum coercitionem; denique Eccardi cum Boleslao Polono conjunctionem. De singulis pauca afferemus.

§. II. Quod ad Boleslaum Bojemum attinet, is tempore Marchionis Ridagi Misena potitus. Seriem gestorum pandit

Ditmarus lib. IV. cujus narratio meretur adſcribi. *Wagio miles Boleslai, Ducis Bojemorum qui Henricum* (Bojariæ Ducem præ Ottone III. regnum ambientem) *cum exercitu comitabatur, cum ad Misni redeundo perveniret, cum habitatoribus ejusdem pauca locutus, Fridericum, Rigdagi Marchionis, tunc in Merſeburg commorantis, amicum, & satellitem, ad Eccleſiam extra urbem poſitam venire, ac cum eo loqui, per internuntium poſtulat. Hic ut egreditur, porta poſt eum clauditur, & Rigdagus ejusdem civitatis cuſtos & inclytus miles juxta fluvium, qui Tribiſa dicitur, ab his doloſe occiditur. Urbe autem prædicta Bolizlavi mox præſidio munita, eundem cito dominum & habitatorem ſuſcepit.*

§ III. Ac tum quoque Volcoldus Epiſcopus Miſnenſis ſede ejectus ad Willigiſum Moguntinum Archiepiſcopum fugit. Ditmarus: *A quo* (Boleslao) *Volcoldus antiſtes vulgi inſtinctu varii expellitur, & ad Willigiſum Archiantiſtitem veniens, benigne ab eodem ſuſcipitur.*

§ IV. Paulus Langius in Chronico Citizenſi hanc Misniæ occupationem primo quidem Duci Bojemorum, quem appellat Dedi, tribuit: poſtea tamen & Boleslai, ex fide Ditmari, meminit: *Regnante*, inquit, *Ottone II. Eccleſia hæc Citizenſis ab exercitu Bohemorum Dedi Duce capta & deprædata fuit, & Paſtor ejus memoratus Hugo cum omni clero & civitatis populo inde fugatus eſt & expulſus. Eodem quoque rerum turbine Eccleſia Miſnenſis percellitur & vaſtatur, & ſpectabilis vir Volcoldus Epiſcopus ejus ſecundus diminutus, ad Willigiſum Archiepiſcopum Moguntinum declinavit: a quo & honorifice ſuſceptus fuit. Dithmarus tamen, Merſeburgenſis Eccleſiæ præſul quartus & hiſtoricus inſignis ſcribit, prædictam vaſtationem per Boletzlaum Ducem Bohemorum & ejus exercitum eſſe paratam.* At, niſi me cuncta fallunt, Langius hic duas Bojemorum irruptiones conjungit, quarum altera utique Dedi adſcribenda, altera Boleslao. Hæc poſt mortem Ottonis II. contigit, iſta ipſo adhuc vivo.

§. V. Miſna igitur ad Ridagum non rediit, ſed in Bojemorum poteſtate usque ad ECCARDUM permanſit: qui Boleslaum cedere coegit, ac reduxit Volcoldum. Ditmarus l. IV. *Ibi* (Erfordiæ) *diu converſatus* (Volcoldus) *poſt mortem Rigdagi Marchionis inclyto Ekkihardo ſuccedente, & Bolizlavo ad propria reme-*

remeante, sedem propriam revisit: Idem lib. V. de Eccardo: *Bojemorum Ducem Bolitzlaum, qui cognominatur Ruffus, ad militem sibi adipiscitur.* Fabricius Annal. Misniæ lib. I. ad ann. DCCCCXC. *Echardus Marchio ex urbe Misna Bohemos ejecit. Volcbuldum recipit in fidem & amicitiam.* Idem in Originibus Saxon. *Ducem Bohemiæ in Bolislaum à barba cognomento dictum Rufum sibi & blanditiis & officiis conciliat, & minis in amicitia retinet.* Quæ tamen verba ex Ditmaro expressa Boleslaum Bojemum & Polonum videntur commiscere.

§. VI. ECCARDUM Milcienos coercuisse, brevibus indicat Ditmarus lib. V. *Milcienos,* inquiens, *à libertate indito servitutis jugo constrinxit.* Fuere autem Milcieni gens Slavica, quæ olim Misniæ partem insedit. Eos quidem maxime Henrici II. temporibus floruisse putat Reineccius *Prooemio in Ditmarum:* attamen & Henrici I. temporibus satis viguisse constat, cum iis quoque in officio continendis Marchia Misnensis ab Henrico constituta. Testis iterum est Ditmarus lib. I. *Nomen* (urbi) *Misni imposuit, quam ut hodie in usu habetur, præsidiis & impositionibus ceteris munivit. Ex ea Milzenos suæ subactos ditioni censum persolvere coegit.*

§. VII. Demum conjunctio ECCARDI cum Boleslao Polono obscurius proponitur à Ditmaro. Nam postquam dixerat, Eccardum Bojemorum Ducem Boleslaum militem sibi adjunxisse, addit: *aliumque* (is erat Polonus) *ad amicum familiarem blanditiis & minis adipiscitur.* Neque plura hactenus in veterum lectione de hoc argumento observavi.

SECTIO X.

Ottonem quoque III. in Italiam secutus, reversum inde & in Poloniam cogitantem redux ipse excipit Misnæ honorifice.

§. I.

ECCARDUM cum Ottone in Italia versatum Ditmarus his designat verbis lib. *IV. Imperatore & Ekkihardo pariter tunc in Romania commorante &c.*

§. II. De Ottone III. Misnam veniente & ab ECCARDO, honorifice excepto idem: *Cæsar autem ad Cicensem perveniens urbem,*

urbem, à secundo Hugone ejusdem sedis provisore tertio, ut decuit Imperatorem, suscipitur. Deindeque recto itinere Munensem tendens ad civitatem, à venerabili Egedo, hujus Ecclesiæ Episcopo & à Marchione Ekkhibardo, qui apud eum inter præcipuos habebatur, honorabiliter accipitur. Eadem repetit Paulus Langius.

SECTIO XI.

Cum Cæsaris in ipsum aucta benevolentia, hunc jam solus possideret, parem ad huc sibi Gisilerum Archiepiscopum Magdeburgensem ægre fert.

DItmarus l. IV. *Augusto sæpe memorato Gisilerus Archipræsul multum charus fuit, quod Ekkihardum Marchionem primo latenter momordit, posteaque paulum emersit, cum hunc in omnibus sibi priorem esse non sine gravi dolore persensit.* De ipso Gisilero alibi latius agemus.

SECTIO XII.

Bennonem strenuum militem Berthæ filium, nescio quibus de causis, ECCARDUS excæcavit.

DItmarus d. l. *In illo anno, prædictus frater* (Husuardi) *victor, ut spero, effectus, ac de commissis pœnitentia ductus, VII. Cal. Martii seculare periculum evasit: quem agonizantem mater sua Pertha nomine jam decrepita consolatur, geminum patienter ferens dolorem. Nam tunc erat annua dies filii suimet Bennonis, optimi militis cui prius oculos abstulit Marchio EKKIHARDUS,*

SECTIO XIII.

Non in Marchia tantum Misnensi valuit ECCARDUS, sed etiam per Thuringiam: ut adeo communi totius populi suffragio Dux Thuringiæ constitueretur.

§. I.

ELegans hac de re locus est Ditmari lib. V. *Super omnem Turingiam communi totius populi electione Ducatum promeruit. Comites vero Orientales paucis, tantum exceptis, regnumque in spe habuit.*

§ II.

§. II. Ceterum quæras non immerito, qualem *Ducatum* intelligat Ditmarus. Si ejusmodi Principatum, ac per Bojariam & Saxoniam, aliasque provincias jam ab antiquo invaluerat, & quorum hodie longe plures numeramus; an unquam Thuringia, præsertim universa, hanc speciem regiminis contraxerit, valde dubitaverim: id quod clarius patebit, si quando in antiquum Thuringiæ statum a temporibus Carolingicis repetitum licuerit inquirere. Quid si ergo de Marchionatu Thuringiæ, cujus memoriam aliquoties offendimus, quemque postea Landgraviatus videtur absorpsisse, interpreteris? Ita sane accepit Dresserus, cujus hæc sunt in *Isagog. Histor.* Ad *Misniam Eckardus adjunxit Duringiam, & Duringorum etiam Marchio nominatus est.* Sed quid tum facies Diplomati Ottonis III. sect. VIII. §. II. laudato, in quo Eccardus *Comes in Thuringia* vocatur? Redit enim dubium ibidem propositum, an Diplomata Marchionibus simplicium Comitum tribuere soleant titulum. Forte igitur Ducatus militaris fuit, ad quem totius populi electione sublatus. Certe non contemnenda hæc est conjectura Zaderi nostri, cui, donec meliora afferantur, subscribo.

§. III. Interim & hoc Ditmari testimonium illis censeo obvertendum, qui Thuringiam à temporibus usque Ottonis M. ad Conradi II. ævum sub Archiepiscoporum Moguntinorum imperio fuisse asserunt. Quibus faculam prætulit vetustus Auctor de Landgraviis Thuringiæ cap. X. In eandem sententiam scribit Paulus Langius: *Hic est ille Guilhelmus Archiepiscopus Moguntinus, cui Pater Otto dedit Thuringiam & Hassiam cum pleno jure, & dominio.* Repetit postea errorem: sed bene est quod mox stylum moderetur, & Moguntino præter jurisdictionem spiritualem & ad aliquanta bona temporalia nihil arroget. Ita autem disserit: *Otto magnus ex Adelheide uxore sua secunda duos suscepit liberos, Ottonem regni successorem, & Wilhelmum Archiepiscopum Moguntinum. Hic est Wilhelmus ille, cui Pater Otto post mortem Ducis Burghardi, qui ab Hungaris interfectus sine liberis obierat: dedit totam Thuringiam & Hassiam cum pleno jure & dominio ad honorem Dei & sancti Martini Moguntinensis Ecclesiæ patroni. Qui intrans dictas terras in possessionem suam cepit, & Erphordiam tunc apertam muro cinxit.* Hoc mihi videtur

re-

verum, quantum ad jurisdictionem spiritualem, & fortassis etiam ad aliquanta temporalia bona. Nam ipsa Hassia ab illo tempore usque in præsens tempus semper habuit in temporalibus Dominum, qui se hujus terræ Principem & Landgravium Hassiæ scripsit. At enim hic errorem indicasse suffecerit, quem alias plenius confutare decrevimus.

SECTIO XIV.

Tanta potentia ECCARDO inspiravit ambitum regni Germanici, ab excessu Ottonis III. Sed statim in conventu Frosano ei obstitit Lotharius Comes electio Regis ut in conventum Werlanum rejiceretur, perficiens.

§. I.

DItmarus lib. IV. *Interim Principes Saxoniæ comperta Senioris sui nece immatura, ad Frasam curtem regiam* (Frosa est in Archiepiscopatu Magdeburgico hodie ignobile oppidum) *quam tunc Guncelinus Comes ex parte Imperatoris in beneficium tenuit, tristes conveniunt, Gisilerus Archiepiscopus Magdeburgensis cum: Coepiscopis, Bernhardus Dux Lutharius & EKKIHARDUS ac Gero Marchiones: cum optimatibus regni, de statu Reipublicæ tractantes. Comes autem Lutharius, ut pro primo persensit, EKKIHARDUM se velle exaltare super se Archiepiscopum prædictum, meliorem Procerum partem in secretum foras vocavit colloquium, hoc omnibus dans consilium, ut juramento firmarent, se nullum sibi Dominum vel Regem communiter vel singulariter electuros ante constitutum in Werle colloquium. Quod ab omnibus laudatum, excepto EKKIHARDO, & collaudatum. Hic se paululum à regni fastigio dilatum graviter ferens erupit: O Luthari Comes, quid adversaris? & ille: Num currui tuo quartam deesse non sentis rotam? sic interrerupta electio, & vera antiquorum relatio, quod unius noctis intermissio, fiat unius anni dilatio, & illa usque in finem vitæ hujus prolongatio.*

§ II. Albertus Kranzius *Saxoniæ lib. IV. cap. XXVII.* & Petrus Albinus *Commentario Rerum Misnicarum tit. XI.* dicterium tribuunt *Lothario* Hermanni Billingi filio, quem hic *Saxoniæ & Luneburgi Ducem* facit. Verum Hermanno in Saxoniæ Ducatu (Luneburgensis tum nondum natus) non successit Luderus, sive

Lo-

Lotharius filius, sed Benno, qui & Bernhardus dicitur. De quo autem nos in præsenti agimus, erat patruus ipsius Ditmari Historici, Marchio Bernburgensis quem sæpiuscule patruelis commemorat. Quam vero tota narratio Krantziana sit corrupta, evidenter constabit si cum Ditmari dictis contulerimus. Ita autem Krantzius: *Erat per idem tempus & alius Marchio Saxoniæ, Egbertus, qui magno studio contendit post Ottonem III. ad Imperium, sed frustratur diligentia Bennonis Ducis Saxoniæ & Luderi Comitis fratris ejus. Inter jurgia dixisse ferunt Egbertum Ludero: Quid sibi tam acriter in provectione restitisset; illumque respondisse: Ex quatuor rotis ad currum, vix illi fuisse unam. Processit ea res in id discordiæ, ut ab illis fratribus Egbertus opprimeretur.* Deus bone, quæ errorum confluges! Nam primo non Egbertus erat, sed ECCARDUS, qui inhiabat regno: dein non Marchio fuit Saxoniæ, sed Misniæ. Porro non reperimus Benonem Saxoniæ Ducem Eccardo adversatum. Nec dixit Lotharius singulas desiderari rotas; sed saltim quartam, Denique non a Bennone & Lothario, sed à Sigfrido Comite oppressus est ECCARDUS. Hæc sane argumento sint, quanta cum circumspectione legendus Krantzius. Fabricius quoque aut non videtur cepisse, aut pervertisse mentem Lotharii, sic illum introducens loquentem: *An nescis Echarde, rotis quatuor currui esse opus? quarum tibi tres adhuc desunt.* Etiam illud est ab ingenio Fabricii: *Quod dictum Echardus ita tulit insolenter, ut Luthario mortem minitaretur.* Nisi forte hauserit ex *Annalibus*, quos aliquoties laudat, *Magdeburgicis.*

SECTIO XV.

Nec sic tamen quiescit ECCARDUS: & cum jam Henricus II. in comitiis Werlensibus rex esset designatus, novis rebus studens, regios sibi in accubitu honores usurpat: ac tametsi ea re offensi animi plurimorum, eosdem tamen etiam Hildeshemii repetere audet. Inde Paderbornam profectus, non pro spe accipitur, nec, quod cum Hermanno Duce Sueviæ colloquium Duysburgi meditabatur, succedit.

DItmarus lib. V. *Hujus* (Lotharii) *consilio Dux Henricus quendam militem ad civitatem, quæ Werlis dicitur, ad neptes suas consorores Sophiam & Ethelbeidam, & ad omnes, qui tunc ibi convenerant, regni Primates misit. Quo omnibus in unum collectis, legationem suam aperuit, auxiliantibusque Domino suo ad regnum, bona plurima promisit. Cui mox à maxima multitudine vox una respondit: Henricum Christi adjutorio, & jure hæreditario regnaturum, se paratos ad omnia, quæ sibi nunquam scirent esse voluntaria. Hocque dextris manibus elevatis affirmatur. EKKIHARDUS cum suis, quia præsens non erat,* (Quid igitur Fabricius? *Echardus qui tum consiliis intererat, placere sibi actionem simulabat.*) *simulata tunc patientia hoc pertulit: quia quicquid peccatur à multis ut scriptura testatur, inultum est. Vespere autem jam facto, cum præfatis Dominabus in magna domo sedilia aulæis ornata, & mensa esset variis cibis referta, EKKIHARDUS eandem preoccupans, cum Arnulpho Episcopo & Bernhardo Duce ibi epulatur. Ante ruinam enim exaltabitur cor, & ante gloriam humiliabitur. Quod mentem consororum prius tristem ceterosque complures, qui interfuerunt, commovit multum, renovaturque in eundem odium diu celatum, sed cito, proh dolor! finiturum. Namque cum prædictus Marchio, omnia aliter, quam speravat, ibi provenire prospexisset, optimum duxit, ut Occidentales visendo regiones, Hermannum Ducem cum ceteris optimatibus de Reip. suique commoditate alloqueretur. Salutatis postera die suis familiaribus inimicisque caute notatis cum Berwardo antistite Hildesheim venit, ubi ut Rex suscipitur, honorificeque habetur. Deinde ad Pathabrunnam pergens, clausas invenit portas, & jussu venerabilis Rhetarii Præsulis intromissus, primo Ecclesiam causa orationis intrat, postque ad domum, ubi Episcopus cænabat, veniens, caritative susceptus est. Ibi tum dictum est huic, quod colloquium in Duisburg, cujus gratia huc venerat, fieri nullo modo potuisset. Insuper animadvertit, multum displicere Antistiti de incepto ejus inconventi.* Gobelinus Persona Cosmodromii Ætat. VI. cap. LII. *Henricus existens Dux Bavariæ, cum corpus Ottonis III. per Bavariam Aquisgrani tumulandum duceretur, rogabat Principes corpus ipsum ducentes, ut se eligerent in Regem: quod & factum est: maxime ad hoc procurante Willisio Archiepiscopo Moguntino. Quibusdam tamen Principibus regnum appetentibus displicuit, quorum unus fuit ECKHAR-*

HARDUS Marchio Misnensis, qui sperans regnum consequi posse, versus Duschborg, quo Principes conventuros æstimavit, se direxit. Unde in Hildensheim à Bernwardo Episcopo quasi Rex honorifice susceptus est. Deinde cum venit Paderborne, clausas civitatis portas invenit: sed jussu Episcopi Retharii intromissus est, & cum Episcopo ipse cœnavit. Cumque intellexit, quod Episcopo Rethario intentio sua de regno obtinendo displicuit, & quod colloquium principum in Duschborg non fieret, reversus in Saxoniam. Ex Ditmaro & Gubelino corrigendus est Krantzius, qui pro Duisburgo, ubi conventus celebrandus erat, Dusseldorpium substituit *Metropol. lib. IV. cap. II.* quod & facit Fabricius. Neque ex his elucet *rem eo adduxisse Eccardum, qui Paderbornæ Rex sit proclamatus*: quod tamen diserte scripsit Dresserus in *Isagoge Histor.*

SECTIO XVI.

Cum domum rediturus, Northemium deflexisset ECCARDUS ad Sigfridum Comitem, ab huius filiis, è quibus Henricum cædi loris jussu Ottonis III. procuraverat, strui sibi insidias cognoscit. His elapsus ab insequentibus noctu opprimitur Poledæ: & cum è comitatu ejus cæsis fidelissimis ipse pugnare pergeret fortiter, à Sigfrido hasta collum transverberatur, & lapsantis caput cervicibus abscinditur. Factum hoc anno MII. II. Kal. Maji.

§. I.

DItmari longior narratio hæc interpretabitur. *Propter hoc abiens* (Paderborna) *eum ad Northeim Sigifridi Comitis curtem veniret, diligenter susceptus est, atque ut ibi pernoctare vellet, rogatur. Intimaverat huic occulte Domina Ethelind Comitissa, quod Sigefridus & Benno, senioris suimet filii, confratribus Henrico & Udone aliisque conspiratoribus suis, de nece sua positis tractarent insidiis, suppliciter efflagitans, ut alibi usque in crastinum maneret, seu alio diverteret. Talia Comes benigne suscipiens, propositum itineris propter eos interrumpere nequaquam posse nec velle, respondit. Inde protinus discedens, caute suos per omnem diem hanc circumspexit, & ut optimus erat miles, ne terrerentur, admonuit. Quod eminus hostis e latentibus insidiis considerans,*

 rans,

rans, quia non utile tunc videbatur, distulit, & sequenti nocte in coeptis persistere, dextris confirmavit. Pervenit autem Comes ad locum praedestinatum, qui Polithi *dicitur & facto vespere comedit, & in lignea caminata cum paucis dormitum ivit. Ceteri vero quamplurimi in proximo quiescebant solario. Quos cum sopor oppido lassos gravaret, inimica manus incautos opprimens invasit. Comitemque clamoribus immensis excitatum, a lecto celeriter surgere compulit. Is vero braca sui met, & quibuscunque potuit igni vires suggerit & quod tunc praemeditari non valuit, fractis fenestris majorem nocendi, quam se defendendi hostibus aditum patefecit. Nec mora, prae foribus occiditur miles Hermannus & exterius ad auxilium domino properans Atulphus, ambo fortes, & usque ad mortem fideles. Vulneratur insuper Erminoldus, Imperatoris Camerarius, ac solus tunc repugnat EKKIHARDUS, vir domi militiaque laudabilis, cui Sigfridus, hasta fortiter emissa, nodum cervicis infregit, terramque oppetere compellit. Quo casu protinus perspecto, alacriter omnes irruunt, caput amputant, & quod miserum, funus praedantur. Facta sunt autem hec II. Cal. Maji. Peracto tandem immani scelere percussores laeti & incolumes redeunt. Hi autem, qui in solario erant ignavi, nec Dominum laborantem in aliquo adjuvabant, nec mortuum ulcisci conabantur. Abbas vero ejusdem loci, Alskerus nomine, corpus visitavit, ac commendationem animae summa devotione perfecit. Quae vero sit causa, quae hos ad tale facinus perpetrandum persvaserit veraciter explicare nequeo. Quidam dicunt Henricum instinctu praedicti Comitis ab Imperatore flagellis caesum, hac sepius in eum meditatum fuisse. Alii autumant, sicut praedixi in Werla ob contumeliam consororibus illatam: quia isti libenter his serviebant; ac per convitia minasque ab ipso sibi manifestatas, hac eos incepisse.*

§. II. Locus ubi peracta caedes, diversimode scribitur, ceu patet ex sequentibus testimoniis. Lambertus Schafnaburg. ad ann. M I. *Eggihardus Marchio, regni usurpator,* Polodi *occisus est.* Appendix Chronici Montis Sereni *Ekkehardus Marchio in regia curte, quae Police dicitur, interfectus est.* Gobelinus: *In loco, qui dicitur* Palichi, *ab hostibus comprehensus, noctu occisus est.* Paulus Langius: *Egkardus Marchio Misnensis supradictus, defuncto Ottone usurpare utebatur regnum, festinabatque eligi: sed à Principibus fuit reprobatus, eodemque anno* Poledi *occisus.* Auctor Chronici Du-

Ducum Brunſwicenſium à Madero editus: *Ottone III. defuncto Principes ad electionem Regis convenerunt in* Polede. *Et tunc tractabatur de Ekehardo, Ekehardi Marchionis Orientalis filio, qui erat dives & præpotens Marchio Orientalis. Sifridus & Benno, filii comitis Sifridi de Bruenborch, cum Comite Thiderico de Kacelingheborg ipſum Ekehardum ibidem in* Polede *occiderunt.* Habes hic *Polithi, Police, Polodi, Palithi, Poledi, Polede.* Ultima vero cenſuram merentur. Nam nec de eligendo Rege ibidem convenerunt Principes: nec (quod ſupra oſtendi) Eccardus Patrem habuit cognominem, ſed Guntherum. Alioquin cædem & auctores denuo idem ſcriptor memorat his verbis: *Gertrudis nupſit Comiti Henrico, qui Pinguis dicebatur, qui fuit filius Ottonis de Northeym, Ducis quondam Saxoniæ, & erat de progenie Sifridi Comitis de Bernebroch, cujus filii, ut ſupra dictum eſt, EKKIHARDUM Marchionem in* Polede *occiderunt.*

§. III. Ceterum non immerito quæras, qualis ille locus, & ubi terrarum ſitus, in quo tantus Princeps occubuit. Fuiſſe ibidem monaſterium, dubitari nequit. cum Ditmarus Abbatem recenſeat. Jam recentiores quidam tradunt, Mathildam Henrici Aucupis uxorem illud conſtruxiſſe. Auctor Compilationis Chronologicæ nuper cum fragmento Gervaſiii Tilberienſis à Madero editus ad ann. DCCCCXXXVI. Cujus (Henrici Aucupis) *uxor B. Melchildis fundavit cœnobia in Palude ſeu* Polde & Northuſen. Verum & Palatium regium ibidem exſtitiſſe, non eſt difficile probatu: quandoquidem Ditmarus & Appendix Chronici Montis Sereni *curtem regiam* nuncupent. Neſcio an huc referam, quod Auctor Chronici Sereniſſ. Ducum Brunſuicenſium *Officii imperialis in Polede* meminerit. Huc accedit, quod frequenter eo loci Reges commorati. Ditmarus lib. V. de Henrico II. *Poſt hæc Natale Domini in* Polithi *more priorum divinitus ac humanitus honorando, peregit.* Idem lib. VI. de eodem: *Proximum natale Domini Rex in* Polithi *celebravit, & ibidem Thiedrico, prædicti Comitis filio Comitatum ac omne beneficium jure & hortatis Reginæ ac Principum ſuimet, dedit.* Ac iterum eodem libro: *Rex Natale Domini feſtiva jucunditate in* Palthi *celebravit.* Et rurſus; *Poſthæc natale Domini in* Palthi *feſtivis peregit gaudiis.*

Ac denuo: *Papa Benedictus Gregorio cuidam in electione praevaluit. Ob hoc iste ad nativitatem Dominicam in* Palithi *venit.* Sic. lib. VII. *Natale Domini celebravit in* Palithi. Mox eodem libro: *Natalem dominicum* in Polithi *coluit.* Lambertus Schafnaburg. ad ann. MXLVIII. de Henrico III. *Imperator Natalem Domini* Polethæ *celebravit.* Et mox: *Festum S. Michaelis Imperator iterum Polethæ celebravit.* Et ad annum MLII. *Imperator Natalem Domini* Polethæ *celebravit, ubi filio suo Henrico adhuc catechumeno Principes regni sub juramento fidem promittere fecit.* Quod si igitur aula hæc imperialis conflagravit anno MXVIII. ceu scribit Fabricius *lib. II. Orig. Saxon.* vero non est absimile, brevi post fuisse restitutam. Fabricius autem sua de incendio Polethano videtur hausisse ex Ditmari lib. VII. ubi ait: *Curtis pars maxima imperialis in Palathi combusta.* In Saxonia autem sitam fuisse curtem regiam patet, ne quis Apoldam fuisse conjectet. Meibomius *Notis ad Gobelinum* monet Poledam esse *monasterium S. Benedicti in diœcesi Moguntina.* Sed hæc fortassis alia fuerit Poleda. Cyriacus Spangenbergius *Chronici Mansfeldensis* cap. CLXXIII. haud procul Hartzburgo collocat. Reinesius *Variar. Lection. lib. II. cap. XVI.* conjicit Poledam esse castrum Botfelden/ ad radices montis Meliboci situm. In Mappa Geographica Ducatus Brunsuicensis inter Northemium & Northusam occurrit locus *Polde*: & in alia quadam mappa, quæ Jansonium habet auctorem, adhuc significantius exprimi, nuperrime ad me perscripsit Dn. Zaderus. Nec ignotus est locus iste Venerabili Ecclesiæ nostræ Antistiti Dn. M. Theophilo Colero. Nulla igitur amplius de eo nunc restat dubitatio.

SECTIO XVII.

Corpus ECCARDI ab uxore & filiis primum JENÆ sepultum, post Naumburgum fuit translatum. Instar Epitaphii esse potest sequens elogium à Ditmaro scriptum: Hoc scio, quod decus regni, solatium patriæ, spes commissis, terror inimicis, ac per omnia perfectissimus foret, si in humilitate solum persistere voluisset.

§. I.

§. I.

Ditmarus lib. V. *Hujus* (tam miserabilis cædis) *fama diu mox propagata, Dominam Svonchildam venire fecit obviam, filiique ejus lætitiam turbavit Hermanni. Is namque cum jussu Patris, Wilhelmum Comitem, senectute ac omni bonitate proficuum, ob vindicandam Widikindi & Hermanni necem, a filio suimet ei inlatam, valida manu in Wimari possideret, emeritumque senem in præsentiam prædicti Comitis venire, & quicquid ipse ab eo exposceret, implere constringeret juramento, accepta nece Parentis improvisa, cum matre celeriter occurrit, Patrisque corpus ingenti luctu suscipiens, in urbe, qua JENA dicitur, sepeliri fecit. Peracto autem tricesimo die Domina Svonchilda ad Miuni proficiscitur cum filiis.* De sepultura JENENSI ita scribit Wolffgangus Heiderus, celebris quondam hujus Academiæ Professor Orat. VI. Parentaliorum Johannis Ducis Saxoniæ quæ agit de matrimonio auspicatissimo Principis: *Eius cadaver Schwanhildis uxor, & Hermannus filius JENAM, hoc nostrum in oppidum, quod tum illorum sedes erat, transtulerunt, & in æde sacra terris honorifice mandarunt, idque factum anno millesimo secundo, ut Lambertus refert seu quarto, ut Annales Magdeburgenses. Utinam vero hoc tanti Principis monumentum intra monasteriorum & templorum, quæ collapsa jacent, ruinas nobiscum, ut olim Archimedis monumentum sua cum sphæra & cylindro inter sentes & vepreta Syracusanorum, reperiri posset, hujus urbis ornamentum singulare, & egregium antiquitatis insperatæ testimonium certo futurum.* Indicinam hujus loci debeo Viro Plurimum Reverendo ac Clariss. Domino M. Adriano Beiero, Ecclesiæ Jenensis Archidiacono, de historia Thuringiaca ac Academica optime merito.

§. II Quod vero ad ipsum Heideri spectat votum, mirum non est, si spes illius consequendi decollaverit. Quodsi enim standum auctoritati Chronici Ducum Brunsuicensium, corpus Eccardi Numburgum fuit translatum. Verba ita habent: *Qui ad fundum hæreditatis suæ delatus, super fluvium Salam* (hoc est, proxime ad fluvium) *in oppido JENE primitus est sepultus. Postmodum in Ecclesia cathedrali Nuenborch terræ solemnius commendabatur.* Sequitur hunc Auctorem Johannes Conradus Dieterichus *in Historia Henrici II. Imp.*

§. III.

§. III. Si tempus translationis fuisset definitum, pluribus emergere liceret difficultatibus. Nunc quando solis agendum conjecturis, facile à vero in quibusdam poterimus aberrare. Interim cogitationes meas, ut & M. Johannis Zaderi, quo cum aliquoties familiaribus literis hoc negotium agitavi, proponere non detrectabo. In Ecclesia cathedrali sepultum esse ECCARDUM, vix videtur comprobari posse: utut in ea sit sententia Dresserus libello *de præcipuis Germaniæ Urbibus.* Nam die post extinctum Eccardum translatio sedis Episcopalis Cizensis versus Numburgum, ac structura cathedralis templi contigit: quod evidenter declarant Diplomata in Archivo Numburgensi asservata, quorum apographa minime fallacia servo. Falluntur ergo Auctor Chronici Montis-Sereni ad ann. MCLXXI. Albinus *Rerum Misnicar. Tit. X.* Reusnerus *in Stemmate Witichindeo,* Chytreus *Saxon. lib. II.* & si qui sunt alii, sive translationem Episcopatus, sive structuram templi cathedralis, sive utrumque Eccardo I. tribuentes. Quo ipso simul concidit Albini opinio imaginem illam ECCARDI, quæ etiamnum conspicitur in cathedrali æde Numburgensi, repræsentare Patrem Eccardum: cum tamen ad filium cognominem pertineat: ceu pluribus ostendemus quando de translatione Episcopatus Numburgensis (quod brevi futurum spero) curatius tractaverimus.

§. IV. Fortassis igitur templum erit S. Georgii, in quo sepulchrum accepit Eccardus I. Cœnobii certe illius origines à Langio, Albino *Tit. X. & XXI.* Laurentio Peccensteinio in *Theatro Urbium Saxonicarum* referuntur in Eccardum I. ejusque conjugem Swonchildam: & id quidem sine ulla contrarii formidine adeo asseverat, Albinus, ut & nobile conjugum par in dicto templo humatum tradat, Misnense vetus chronicon, & Monachum Pirnensem secutus. Idem legas apud Peccensteinium *part. II. Theatr. Saxonici.* Longe sane similius id videtur vero, quam quod Calvisius in *Opere Chronologico*, Binhardus in *Chronico Thuringiaco*, adscribant Ecberto I. Marchioni Saxoniæ; Chronicon vero Lipsiense Thomanum, & Annales Neustadienses Ecberto II quamvis & Chronicon Reinhardisbronnense pro Ecberto *filio Dizmanni Marchionis de Landesberg* militet.

§. V.

§ V. At quoniam non desunt, qui Eccardo II. fundationem huius Ecclesiæ tribuunt, forte consummasse istum dixeris, quæ cœperat materna pietas. Huc enim referre possis, quod in diplomate Henrici III. ann. MLI. legas de Hermanno & Eccardo, quod *Ecclesias, Congregationes clericorum, Monachorum, Monialium construxerint.* Nam quia hæc de solo cathedrali templo nequeunt intelligi licebit forsan & ad hanc S. Georgii ædem referre.

SECTIO XIIX.

Conjux ECCARDO fuit Svonchilda, Hermanni Billingi Saxoniæ Ducis filia, Ditmari Marchionis Lusatiæ vidua, ex qua genuit Hermannum, Eccardum II. & Guntherum: item Luidgerdam, Mathildam Odam.

§. I.

Svonchildam facio Hermanni Billingi Saxoniæ Ducis filiam, fide Ditmari, qui Bernhardi Ducis sororem nuncupat: quamquam is Bernhardus ab aliis dicatur Benno: credo ut distinguatur à Bernhardo filio, Hermanni nepote. Reineccius tamen Commentar. *de primis Misniæ Marchionibus* Svonchildam Bernhardi Ducis vocat filiam.

§. II. Nupta hæc primum fuit Ditmaro Marchioni Lusatiæ, qui frater erat Geronis Archiepiscopi Coloniensis. Ditmarus lib. IV. *Ekkihardus Thitmari Comitis viduam, & Bernhardi Ducis sororem, nomine Swonchildam in matrimonium sibi copulavit, ex eaque primogenitam, nomine Luidgerdam, acquisivit filiam.*

§. III. Ex hoc connubio natus Gero, pater Ditmari, avus Ottonis, in quo terminavit ista Marchionum Lusatiæ familia. Auctor Chronici Montis-Sereni ad ann. MCLXXII. *Dithmarus Marchio duxit filiam Hermanni Ducis à Luneburg, Svanchildam nomine, ex qua genuit Geronem Marchionem. Gero genuit Ditmarum, Dithmarus genuit Odonem. qui sine liberis obiit, & in eo posteritatis propagatio cessavit. Hi omnes provinciæ Lusizensis Marchiones fuerunt, quæ nunc Orientalis Marchia vocatur.* De cæde hujus Geronis legendus est Ditmarus lib. VII p. 195. edit. Maderianæ.

§. IV. Postea Eccardus Svonchildam duxit. Laudatus

Au-

Auctor Chronici Montis-Sereni: *Mortuo Dithmaro Swanebildis ejus relicta nupsit Ekkehardo Marchioni, filio Guntharii Marchionis de Thuringia, qui Nuenburgensem fundavit Episcopatum, qui genuit ex ea plures filios & filias.*

§ V. Primogenita fuit Luidgerda, quam Lotharius Comes Wirinhario filio suo (*Beringerum* vocat Fabricius) sponsam expetit, & haud gravate impetrat. Ditmarus l. IV. *Lutharius ex clara Thuringiæ septentrionalis prosapia editus cum vir factus esset, ætatem superare virtutibus nitebatur. Cumque secundo multum carius esset Ottoni, ejus auxilio quandam, Godilam nomine, ex occidentali regione nobiliter natam, cum licentia Wirdunensis Wigfridi Præsulis, consobrini ejus, sibi in conjugem desponsavit & acquisivit, quæ peperit ei in tertio decimo ætatis suæ anno primogenitum, patris sui nomine appellans Wirinhariunt. Sed cum duæ propagines istæ, puer inquam & puella, ex tam nobilissima vitis radice emersissent, jamjam paulatim ad maturitatem fructus pertingere clytis virtutum scalis nitebantur. Sed Lutharius Comes & puellæ illius formam & conversationem bonam primo persensit, qualiter eam consociaret filio suo, mentis secreto semper voluit. Et ad ultimum erumpens per fideles internuncios,* Ekkihardo tunc Marchioni *desiderium diu latens aperuit, ac celeriter impetravit. Convenientibus tunc in unum familiaribus eorundem, promisit legitime Ekkibard Luthario, eandem se filio suo daturum in uxorem more suo, & jure præsentibus cunctis optimatibus affirmans.*

§. VI. Cum tamen Eccardus pacta conaretur rescindere, Wirinharius sponsam absente Mathilda Abbatissa Quedlimburgensi, apud quam educabatur, vi rapit, & Walbecum salvus evadit. Ditmarus: *Qui cum tertio Ottoni multum placeret, & apud eundem inter alios primates plurimum valeret, nescio qua causa depravatus, pactum firmissime stabilitum interrumpere quam maxime conatur. Quod mox Luthariurn non latuit, & ut hoc non fieret, anxia mente volvebat. Imperatore & Ekkihardo pariter tunc in Romania commorante, commissa erat Regni istius cura venerabili Abbatissæ Mathildi --- in cujus civitate Quidelingeburg nuncupata, puella hac educabatur. Fit publicus in Dorneburg Abbatissæ, totiusque senatus in unum conventus. Interim Wirinharius, ut arbitror, non consilio Patris, sed amore virginis, & ob metum manifesti dedecoris, cum confra-*

tri-

tribus Henrico, Friderico, ceterisque militibus optimis, urbem præfama ascendit, sponsamque suam & reluctantem & clamantem vi auferens, cum suis ad Wallibiki latus & incolumis pervenit.

§. VII. Raptum ægre ferens Mathilda Principes regni permovet ad persequendum armis Lotharium: qui tamen tempori fugiens in tuta se recepit, mori potius, quam tam acceptam prædam reddere paratus. Ditmarus: *Quod cum Abbatissa à certo comperiret legato, graviter commota, cunctis hoc Principibus lacrimis queritur obortis, rogans ac præcipiens, ut armati omnes publicos hostes celeriter insequerentur, ac vi captis seu occisis, virginem sibi reducere conarentur. Nec mora, jussa hæc miles armatus accelerare contendit, & priusquam urbem munitam attingerent eosdem per compendiosa itineris interruptos, vi capere vel occidere, seu effugere anhelavit. Compertum est autem à viatoribus, quod hi, quos insequebantur valida manu clausisque portis, notis jam gauderent præsidiis, nulli patere ingressum, aut velle mori, aut se ibi defendere, & nunquam ulli sponsam reddere. Quo audito admodum tristis revertitur.*

§. VIII. Res inter Principe deliberata, cum Luidgerda divelli à Wirinhario nollet, actum mitius: & Wirinharius in conventu Magdeburgensi veniam delictorum petens impetravit. Mathilda autem, Luidgerdam aliquandiu servatura, brevi obiit. Ditmari verba huc spectantia omitto. Habentur in editione Maderi pag. 82. Obitus Mathildæ incidit in annum DCCCCXCVIII.

IX. Neque tamen Luidgerda prius ad maritum reversa, quam post obitum Patris Eccardi. Ditmarus lib. VI. *In primo Henrici regnantis anno prædicta Luidgert post mortem Patris sui ad virum suum, à quo injuste tam diu disjuncta fuerat, mense Januario redit.*

X. Obitum Luidgerdæ prolixe describit Ditmarus: quippe qui morienti adfuit, & unctionem impertitus est extremam. Sepulta est in monasterio Walbeccensi, haud procul Helmstadio. Idem Ditmarus d. l. *Cum jam primo illucesceret, corpus ad Wallibizi nobis comitantibus defertur, & in proxima die juxta monasterium in aquilonari parte, ubi Luitherdus pater XXVI. annos requiescebat, deponitur, & à viro suimet Wirinhario ineffabiliter defletur.*

XI. De HERMANNO & ECCARDO, Eccardi I. filiis ἐὰν θεὸς ἐθέλῃ, singulari dicemus dissertatione. GUNTHERUM

notat Ditmarus l. VII. his verbis: *Hoc ibidem Hermannus Comes flebiliter suscipiens* (loquitur de Geronis occisi corpore) *& usque ad novam urbem -cum fratribus suis GUNTHERO & Ekkibardo comitatur.*

XII. Ex Mathilda Eccardi filia descendit Marchionum Misniæ Weddinensis lineæ familia: adeoque præsentes omnes & quotquot fuerunt potentissimi Marchiones Misniæ, ad Electoralem aliasque illustres dignitates in regno Germanico provecti ad Eccardum I. inclytum genus referunt. Quod si igitur non alia fuisset causa curatius in vitam Eccardi inquirere, vel hanc præcipuo putassem loco. Ceterum Mathilda nupsit Diderico Comiti, unde natus *Timo*, Pater CONRADI Comitis de Weddin, primi ex hoc stemmate Marchionis Misniæ. Genealogiam debemus Auctori Chronici Montis Sereni ad an. MCLXXI. *Mortuo Dithmaro, Svanchildis ejus relicta nupsit Ekkihardo Marchioni, filio Guntharii Marchionis de Thuringia-.-qui genuit ex ea plures filios & filias. Unam filiarum eius, quæ ex matre soror fuit Geronis Marchionis, MACHTILDEN nomine, duxit Tidericus, genuitque ex ea Thiemonem Comitem & fratres ejus. Thiemo vero genuit Dedonem Comitem, & CONRADUM Marchionem, Ecclesiæ Sereni-montis fundatores.* Et in Appendice hujus Chronici eadem Genealogia proponitur exactius hunc in modum: *Accepit Tidericus Comes uxorem filiam Ekkehardi Marchionis, qui in regia curte, quæ Police dicitur, interfectus est, MACHTILDEN nomine, sororem Hermanni & Ekkehardi Marchionis.--- Genuit itaque Tidericus Comes hos filios, Fridericum, Dedonem, Thiemonem, Geronem, Conradum, Riddagum, & filiam Hiddam. -- Thiemo Comes duxit uxorem Idam, filiam Ottonis Ducis de Northeim, genuitque ex ea Dedonem Comitem & CONRADUM.* Brevi igitur tabella repræsentabimus genealogiam usque ad nostra tempora.

GUNTHERUS
|
ECCARDUS & Uxor SVONCHILDA.

MATHILDA.
Didericus.
|
Timo.

CON-

CONRADUS Comes de Wedddin.

Otto *Dives*.

Dietericus.

Henricus *Illustris*.

Albertus.

Fridericus *Admorsus*.

Fridericus *Gravis*.

Fridericus *Strenuus*.

Fridericus *Bellicosus* I. Elector.

Fridericus *Placidus*. II.

Ernestus	Albertus
Fridericus III. Johannes.	Henricus
Joh. Fridericus.	Mauritius. Augustus.
Joh. Wilhelmus.	Christianus I.
Johannes.	Christianus II. Joh. Georgius I.
Wilhelmus. — Ernestus.	Joh. Georgius II. Augustus. Christianus. Mauritius.
Joh. Ernestus, Joh. Georgius, Bernhardus — Fridericus *& reliqui Sereniss. Fratres.*	Joh. Georgius III.
	Joh. Georgius IV.

§. XIII.

§. XIII. Oda Eccardi filia nupsit Boleslao Poloniæ Duci anno MXVIII. Ditmarus lib VIII. *Transactis quatuor diebus, Oda Ekkihardi Marchionis filia à Bolizlavo diu jam desiderata, & per filium suimet Ottonem tunc vocata, Zizam venit: & quia tunc nox erat, multis luminaribus incensis, ab immensa utriusque sexus multitudine suscepta est, ac nupsit Duci prædicto post septuagesimam, absque canonica auctoritate, qua vivebat hactenus sine matronali consvetudine, admodum digna tanto fœdere.*

SECTIO XIX.

Ab ECCARDO nomen habet arx Eccardsberga duobus cum dimidio ab hinc distans milliaribus. An vero ab Eccardo Patre, an filio fuerit exstructa, nondum certo arbitror constare.

ECcardsbergam non ab Ecberto vel Ecbrechto, sed ab Eccardo nomen accepisse, ipsa illa denominatio indicat: ut adeo Binhardi & Rivandri in *Chronicis Thuringiacis* hic exgua sit auctoritas. At non æque certum, à quo Eccardo sit constructa. Plerique tamen referunt ad Eccardum I. in quibus sunt Brotufius *lib. VI. Chron. Thuring. Ms. c. III.* Dresserus *Isagog. Histor. part. I.* M. Adrianus Baierus in *Geographo Jenensi cap. IX.* Reusnerum *in stirpe Witikindea* secutus. Albinus in *Commentar. Rerum Misnicar.* & libro germanico, Sächsischer Stammbaum inscripto, ubi fundationi assignat annum DCCCCXCVIII. Quod non adeo absimile vero. Nam Peccensteinii sententiæ Eccardum I. pro conditore arcis habenti, & fundationem tamen in annum MXIII. referenti, nihil inest sani, cum diu ante cæsus sit Eccardus. Dum vero tacent seculi XI Scriptores, recentiorum conjecturis ansam dedisse opinor Eccardi I. magnitudinem.

COROLLARIA.

I. Henricus qui Ottoni III. successit, recte appellatur II.

II. Palatinatus Saxoniæ à Ducatu & Marchionatu Saxoniæ distinctus fuit.

III. Epocha annorum exodi puerorum Hamelensium non est figmentum.

IV. Belisarius non est excæcatus.

V. An Papinianus ab Antonino Caracalla interfectus, forte adhuc dubites.

F I N I S.